

BÁO CÁO

Tổng kết thi hành Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2019)

Thực hiện Công văn số 51/HĐND-VP ngày 18/3/2024 của HĐND tỉnh Quảng Ngãi về việc báo cáo tổng kết thi hành Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2019); HĐND huyện Sơn Tây báo cáo tình hình triển khai thực hiện, cụ thể như sau:

Phần I

KHÁI QUÁT ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH VÀ CÔNG TÁC TRIỂN KHAI THI HÀNH LUẬT

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Sơn Tây là huyện miền núi nằm ở phía Tây của tỉnh Quảng Ngãi, cách trung tâm tỉnh lỵ trên 80km; phía Tây và Tây Nam giáp huyện KonPlong (tỉnh Kon Tum), phía Đông và Đông Nam giáp huyện Sơn Hà, phía Bắc giáp huyện Nam Trà My (Quảng Nam) và huyện Trà Bồng. Có tổng diện tích tự nhiên là 38.563,87 ha; toàn huyện có 5.941 hộ/22.262 khẩu, trong đó có 2.027 hộ nghèo, tỷ lệ 34,12%; có 582 hộ cận nghèo, tỷ lệ 9,80% (tính đến cuối năm 2023¹). Có 09 đơn vị hành chính cấp xã/35 thôn; Có 03 dân tộc cùng sinh sống: Ca dong, H're, Kinh. Đời sống Nhân dân còn nhiều khó khăn, cuộc sống chủ yếu là dựa vào nông, lâm nghiệp. Hầu hết các xã trên địa bàn huyện đều là xã khó khăn thuộc khu vực III.

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, nhất là sau thành công cuộc bầu cử Đại biểu Quốc hội khóa XV và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 – 2026, tại kỳ họp thứ nhất của Hội đồng nhân dân cấp huyện và cấp xã các chức danh của HĐND và UBND được kiện toàn, đảm bảo số lượng, chất lượng, cơ cấu tổ chức của Hội đồng nhân dân các cấp được bố trí đảm bảo theo quy định. Bộ máy chính quyền địa phương được tổ chức hoạt động đúng theo quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương và các văn bản hướng dẫn của Chính phủ và Bộ, ngành cấp trên.

1. Thuận lợi

Nhờ có Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19/6/2015; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22/11/2019 và các văn bản hướng dẫn thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương, đã tạo điều kiện thuận lợi cho việc tổ chức các

¹ Quyết định số 1922/QĐ-UBND ngày 18/12/2023 của UBND huyện Sơn Tây về việc phê duyệt kết quả rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo định kỳ cuối năm 2023 theo chuẩn nghèo giai đoạn 2022-2025 trên địa bàn huyện Sơn Tây.

nhệm vụ của chính quyền địa phương ở cơ sở đảm bảo đúng chủ trương, đường lối, chính sách pháp luật của Đảng và Nhà nước.

HĐND huyện đã kịp thời tổ chức bộ máy chính quyền địa phương theo đúng quy định của Luật và phù hợp với thực tiễn ở địa phương. Nhờ vậy, cán bộ, đảng viên và Nhân dân từ huyện đến xã đã đoàn kết, thống nhất, thực hiện tốt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.

2. Khó khăn

Mặc dù Quốc hội, Chính phủ ban hành đầy đủ các văn bản hướng dẫn thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương, cũng như các Thông tư của Bộ, Ban ngành hướng dẫn chỉ đạo thực hiện, tuy nhiên do việc nghiên cứu văn bản cũng như nhận thức của cán bộ, công chức, viên chức có lúc, có nơi chưa hiểu đúng ý văn bản quy định nên trong quá trình thực hiện đâu đó vẫn còn nhiều thiếu sót, khó khăn trong quá trình thực hiện.

II. CÔNG TÁC TRIỂN KHAI THI HÀNH LUẬT

1. Công tác phổ biến, triển khai thi hành Luật

Sau khi Luật Tổ chức chính quyền địa phương được ban hành, HĐND huyện đã tổ chức Hội nghị triển khai, quán triệt đến các cơ quan, ban, ngành huyện và các xã. Chỉ đạo UBND huyện tổ chức tuyên truyền, quán triệt đến cán bộ, công chức, viên chức và Nhân dân thông qua nhiều hình thức như: Các Hội nghị, cuộc họp, hệ thống loa phát thanh...

Ngoài ra, HĐND huyện còn tổ chức các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ cho Đại biểu HDND các cấp, trong đó có nội dung triển khai, phổ biến Luật Tổ chức chính quyền địa phương để các đại biểu nắm bắt các nội dung chính của Luật.

Nhìn chung, công tác triển khai Luật Tổ chức chính quyền địa phương trên địa bàn huyện được các cơ quan, đơn vị và các xã thực hiện tốt; hầu hết cán bộ chủ chốt đều nắm vững và triển khai thực hiện có hiệu quả tại địa phương và cơ quan, đơn vị.

2. Công tác ban hành các văn bản pháp luật thi hành Luật

Trên cơ sở Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật và tình hình thực tế của huyện, HĐND và UBND huyện ban hành một số văn bản quy phạm bằng hình thức ban hành Nghị quyết của HĐND và Quyết định của UBND huyện, cụ thể từ năm 2015 đến năm 2023, HĐND huyện ban hành 30 Nghị quyết quy phạm, UBND huyện ban hành 45 Quyết định quy phạm. Hầu hết các văn bản quy phạm đều được ban hành đảm bảo tuân thủ các quy định về ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

Phần II

ĐÁNH GIÁ VIỆC THỰC HIỆN CÁC QUY ĐỊNH CỦA LUẬT

I. VỀ NHỮNG QUY ĐỊNH CHUNG

1. Tổ chức đơn vị hành chính (ĐVHC) và phân loại ĐVHC

Các quy định của Luật về tổ chức đơn vị hành chính và phân loại đơn vị hành chính đã được thực hiện nghiêm túc ở địa phương. Đã thực hiện nghiêm việc rà soát, báo cáo cấp có thẩm quyền các nội dung về đơn vị hành chính cấp huyện, xã. Toàn huyện Sơn Tây có 9 đơn vị hành chính xã và đều thuộc đơn vị hành chính loại 2.

2. Tổ chức chính quyền địa phương ở các ĐVHC; các quy định chung về nguyên tắc tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương; về Hội đồng nhân dân (HĐND) và tiêu chuẩn của đại biểu HĐND; về Ủy ban nhân dân (UBND) và cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện

Các quy định của Luật về chính quyền địa phương ở đơn vị hành chính cấp huyện, xã là phù hợp với thực tiễn hiện nay. Các quy định về nguyên tắc và tổ chức hoạt động của chính quyền địa phương đảm bảo tính pháp lý, rõ ràng, dễ hiểu, dễ thực hiện, phù hợp với thực tiễn.

Quy định chung về nguyên tắc tổ chức và hoạt động của HĐND và tiêu chuẩn đại biểu Hội đồng nhân dân, về Ủy ban nhân dân phù hợp với thực tiễn, được thực hiện nghiêm túc ở địa phương. Đồng thời trên cơ sở chỉ đạo của Tỉnh, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân huyện, xã đã chủ động quán triệt, ban hành các văn bản để cụ thể hóa trong quá trình chỉ đạo thực hiện, đảm bảo thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ theo phân cấp, phân quyền.

3. Phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương, phân quyền, phân cấp cho chính quyền địa phương và ủy quyền cho cơ quan hành chính nhà nước ở địa phương

Thực hiện quy định của Luật về phân định thẩm quyền của chính quyền địa phương, phân cấp, phân quyền cho chính quyền địa phương và quyết định phân cấp của UBND tỉnh Quảng Ngãi².

4. Mối quan hệ công tác giữa chính quyền địa phương với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội ở địa phương

Thực hiện các quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương về mối quan hệ công tác giữa chính quyền địa phương với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị xã hội ở địa phương, trong những năm qua HĐND huyện luôn giữ mối quan hệ với UBND, UBNDTTQVN huyện thông qua việc xây dựng quy chế phối hợp giữa Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân cấp huyện, xã với Ủy ban Mặt trận tổ quốc và các tổ chức chính trị xã hội cấp huyện, xã. Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị xã hội đã thực hiện tốt các hoạt động xây dựng chính quyền; tuyên truyền, vận động Nhân dân thực chính sách, pháp luật của Nhà nước, giám sát, phản biện xã hội đối với hoạt động của chính quyền địa phương.

Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và người đứng đầu tổ chức chính trị - xã hội cấp huyện, xã tham dự đầy đủ các kỳ họp Hội đồng nhân dân,

² Quyết định số 62/2017/QĐ-UBND ngày 15/9/2017 của UBND tỉnh ban hành quy định phân cấp quản lý cán bộ, công chức, viên chức; cán bộ, công chức cấp xã và người quản lý doanh nghiệp tỉnh Quảng Ngãi.

phiên họp Ủy ban nhân dân cùng cấp khi bàn về các vấn đề có liên quan.

Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân thực hiện chế độ thông báo tình hình của địa phương cho Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội cùng cấp. Đồng thời lắng nghe, giải quyết và trả lời các kiến nghị của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội ở địa phương về xây dựng chính quyền và phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

II. VỀ TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA HĐND CÁC CẤP

1. Cơ cấu tổ chức của HĐND, Thường trực HĐND, các Ban của HĐND các cấp; Tổ đại biểu HĐND cấp huyện, cấp xã

Cơ cấu tổ chức bộ máy của HĐND huyện, cấp xã bảo đảm theo Luật Tổ chức chính quyền địa phương, cụ thể:

Thường trực Hội đồng nhân dân huyện gồm 01 Chủ tịch hoạt động kiêm nhiệm (đồng chí Bí thư Huyện ủy), 01 Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân hoạt động chuyên trách. Hội đồng nhân dân có 02 Ban đó là Ban pháp chế, Ban Kinh tế - Xã hội. Ban của Hội đồng nhân dân huyện gồm có: Trưởng ban, một Phó Trưởng ban và Ủy viên. Số lượng Ủy viên của các Ban của Hội đồng nhân dân huyện do Hội đồng nhân dân huyện quyết định .

HĐND cấp xã gồm 01 Chủ tịch hoạt động kiêm nhiệm (đồng chí Bí thư hoặc Phó bí thư Đảng uỷ xã), 01 Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân hoạt động chuyên trách. Hội đồng nhân dân có 02 Ban đó là Ban pháp chế, Ban Kinh tế - Xã hội. Ban của Hội đồng nhân dân xã gồm có Trưởng ban, một Phó Trưởng ban và Ủy viên. Số lượng Ủy viên của các Ban của Hội đồng nhân dân xã do Hội đồng nhân dân xã quyết định (mỗi ban có 03 Ủy viên). Trưởng ban, Phó Trưởng ban và các Ủy viên của các Ban của Hội đồng nhân dân xã hoạt động kiêm nhiệm. Trình độ học vấn, chuyên môn nghiệp vụ, trình độ chính trị đều đạt chuẩn theo quy định. Đại biểu HĐND xã được tính theo quy định dân số là 15 đại biểu cơ cấu đủ các thành phần (Qua các đợt luân chuyển hiện nay đại biểu HĐND xã còn 11 đại biểu).

(Có Phụ lục 1, 2, 3 kèm theo)

2. Nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND, Thường trực HĐND, các Ban của HĐND và Tổ đại biểu HĐND cấp huyện, cấp xã

Hoạt động của HĐND cấp huyện, cấp xã bảo đảm nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định tại Điều 16 và Điều 33 Luật Tổ chức chính quyền địa phương. Tình hình hoạt động của Thường trực HĐND và các Ban HĐND, cụ thể:

- Trước mỗi kỳ họp, Thường trực, các Ban của HĐND phối hợp với UBND, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam và các đơn vị có liên quan chuẩn bị nội dung trình kỳ họp của HĐND, cơ bản đảm bảo về mặt thời gian, trình tự, thủ tục theo quy định. Thường trực HĐND chủ động làm việc với UBND và các đơn vị liên quan để rà soát, thống nhất nội dung từng kỳ họp; Thường trực HĐND phân công các Ban của HĐND tổ chức thẩm tra nội dung tờ trình, báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết,... trình kỳ họp.

- Thường trực HĐND, các Ban của HĐND thường xuyên theo dõi, giám sát quyết định của UBND và Nghị quyết của HĐND; theo dõi việc tổ chức triển khai thực hiện các nghị quyết do HĐND ban hành; Hoạt động giám sát, khảo sát chuyên đề được Thường trực, các Ban của HĐND thực hiện bảo đảm theo quy định của pháp luật và phù hợp với tình hình thực tế của địa phương. Ngoài ra, Thường trực, các Ban của HĐND còn thường xuyên theo dõi, đôn đốc việc thực hiện, giải quyết các kiến nghị sau giám sát, khảo sát nêu tại các báo cáo kết quả giám sát, khảo sát của HĐND, Thường trực và các Ban của HĐND.

- Việc tổ chức lấy phiếu tín nhiệm, bỏ phiếu tín nhiệm được thực hiện đảm bảo đúng quy định tại Nghị quyết số 96/2023/QH15 ngày 23 tháng 6 năm 2023 của Quốc hội về việc lấy phiếu tín nhiệm, bỏ phiếu tín nhiệm đối với người giữ chức vụ do Quốc hội, Hội đồng nhân dân bầu hoặc phê chuẩn;

- Để chuẩn bị cho việc tổ chức hoạt động tiếp xúc cử tri trước các kỳ họp, Thường trực HĐND chủ động phối hợp với Ủy ban MTTQVN cùng cấp và các đơn vị liên quan triển khai thực hiện theo đúng quy định.

Trên cơ sở lịch tiếp xúc cử tri đã ban hành, các đại biểu HĐND ứng cử tại các xã, thôn chủ động sắp xếp công việc, tham dự các buổi tiếp xúc cử tri đầy đủ, thể hiện trách nhiệm, vai trò của người đại biểu HĐND với Nhân dân.

- Hoạt động tiếp công dân, tiếp nhận và giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân: Hằng năm, Thường trực HĐND huyện, xã đều xây dựng lịch Tiếp công dân của Thường trực HĐND và Tổ đại biểu HĐND tại phòng tiếp công dân của UBND.

III. VỀ TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA ỦY BAN NHÂN DÂN CÁC CẤP

1. Cơ cấu tổ chức của UBND cấp huyện, cấp xã

UBND huyện gồm 01 Chủ tịch, 02 Phó Chủ tịch và 14 Ủy viên UBND huyện, tính đến thời điểm hiện nay tất cả các chức danh đều đảm bảo tiêu chuẩn về trình độ chuyên môn cũng như lý luận chính trị.

UBND xã: Mỗi xã gồm có 01 Chủ tịch, 01 Phó Chủ tịch và các Ủy viên theo quy định về cơ cấu tổ chức của xã hành chính loại II.

2. Nhiệm vụ, quyền hạn của UBND, Chủ tịch UBND cấp huyện, xã và cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp huyện.

UBND huyện, xã và các phòng ban chuyên môn đều thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định tại Luật Tổ chức chính quyền địa phương và các Nghị định, Thông tư hướng dẫn của Chính phủ, Bộ ngành.

IV. CÁC QUY ĐỊNH VỀ THÀNH LẬP, GIẢI THỂ, NHẬP, CHIA, ĐIỀU CHỈNH ĐỊA GIỚI ĐVHC

1. Nguyên tắc, trình tự, thủ tục thành lập, giải thể, nhập, chia, điều chỉnh địa giới ĐVHC

Hiện nay huyện Sơn Tây chưa thuộc diện nằm trong Đề án giải thể, nhập chia địa giới hành chính nên huyện chưa thực hiện các thủ tục liên quan theo yêu cầu của các cấp

2. Tổ chức chính quyền địa phương trong trường hợp thay đổi địa giới đơn vị hành chính và các trường hợp đặc biệt khác: Chưa thuộc diện thực hiện.

Phần III ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

I. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ VỀ HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VỀ TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG

1. Về những quy định chung

Luật Tổ chức chính quyền địa phương và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan là những cơ sở pháp lý tương đối đầy đủ để các địa phương triển khai thực hiện trong giai đoạn hiện nay.

2. Về tổ chức, hoạt động của chính quyền địa phương, HĐND và UBND

Đề nghị quan tâm phân bổ biên chế bố trí công chức Văn phòng HĐND để thực hiện công tác tham mưu riêng biệt, vì hiện nay Công chức Văn phòng HĐND&UBND huyện, công chức Văn phòng thống kê của xã vừa phải thực hiện việc tham mưu giúp việc cho HĐND và UBND, vừa thực hiện công tác tham mưu cho HĐND nên chưa thực sự phù hợp.

3. Về thành lập, giải thể, nhập, chia, điều chỉnh địa giới ĐVHC; tổ chức chính quyền địa phương trong trường hợp thay đổi địa giới ĐVHC và các trường hợp đặc biệt khác.

Để thực hiện việc nhập, điều chỉnh địa giới hành chính đề nghị cấp trên cần xem xét lấy ý kiến Nhân dân và điều kiện thực tế cũng như giải quyết việc làm, chế độ cho số lượng lao động dôi dư một cách hợp lý,...

4. Về trụ sở, kinh phí hoạt động, bộ máy giúp việc của chính quyền địa phương;

Hiện nay trụ sở, kinh phí hoạt động cơ bản đảm bảo. Tuy nhiên cần quan tâm hơn về các chế độ chính sách khác như môi trường làm việc cho CBCNV, chế độ tiền lương, phụ cấp....

5. Các vấn đề khác (nếu có)

II. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ VỀ TỔ CHỨC THI HÀNH PHÁP LUẬT

Cần tổ chức các lớp tập huấn cho tất cả các đối tượng cán bộ, công chức, viên chức khi triển khai các văn bản Luật để nắm kỹ văn bản trong quá trình thực hiện.

Trên đây là báo cáo Tổng kết thi hành Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2019). HĐND huyện Sơn Tây kính báo cáo ./.

Nơi nhận:

- TT HĐND tỉnh;
- TT Huyện ủy;
- TT HĐND huyện;
- CT, PCT UBND huyện;
- Các Ban HĐND huyện;
- C, PCVP, TH;
- Lưu: VT.

**TM. HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Phạm Thị Ngọc Vân